

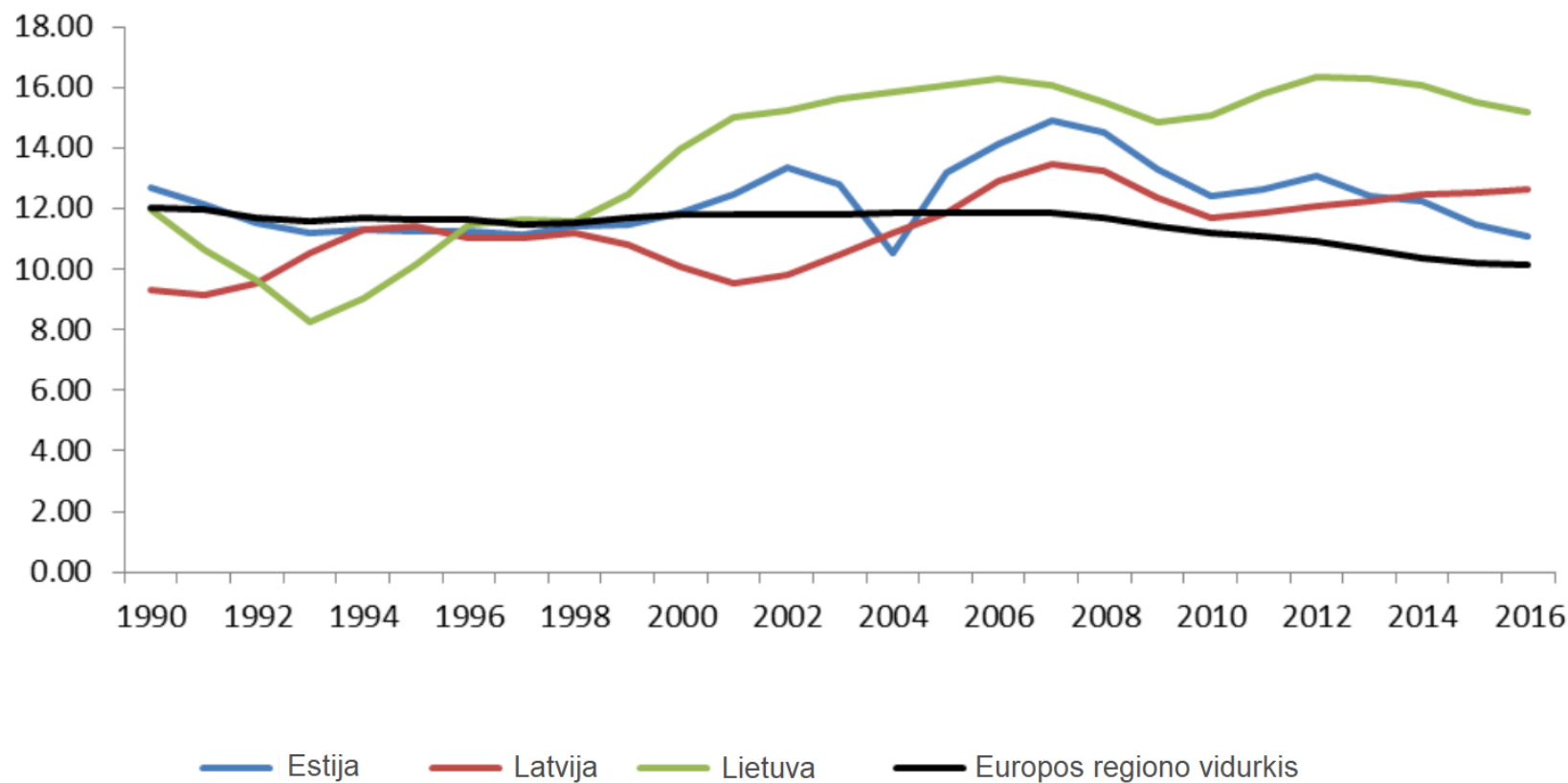
Alkoholio kontrolės dimensija: saugumas keliuose

GRAŽINA BELIAN

NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS DEPARTAMENTO DIREKTORIAUS PAVADUOTOJA,
LAIKINAI ATLIEKANTI DIREKTORIAUS FUNKCIJAS

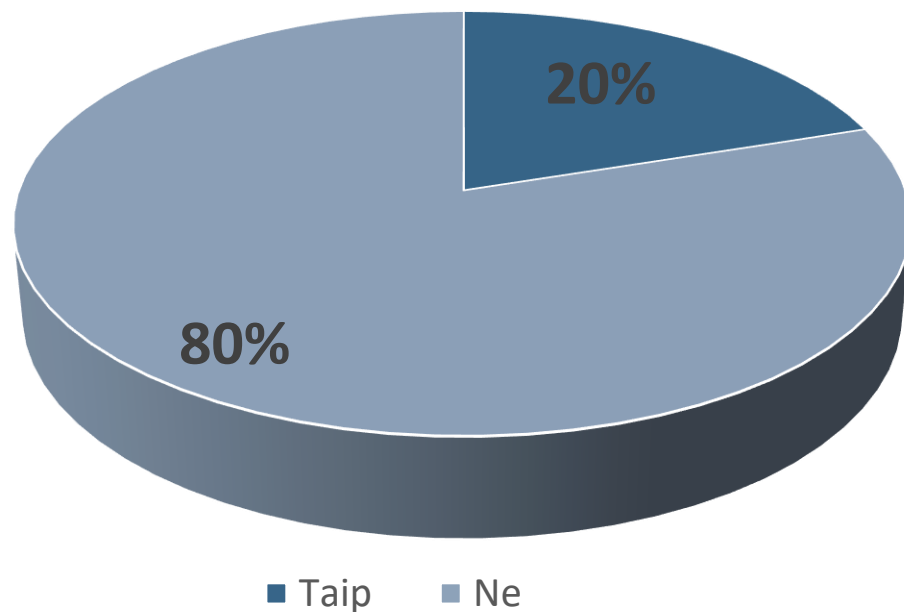
Kontekstas

SUAUGUSIŲ ASMENŲ GRYNO ALKOHOLIO SUVARTOJIMO PALYGINIMAS TARP BALTIJOS ŠALIŲ 1990–2016 M. (LITRAIS)

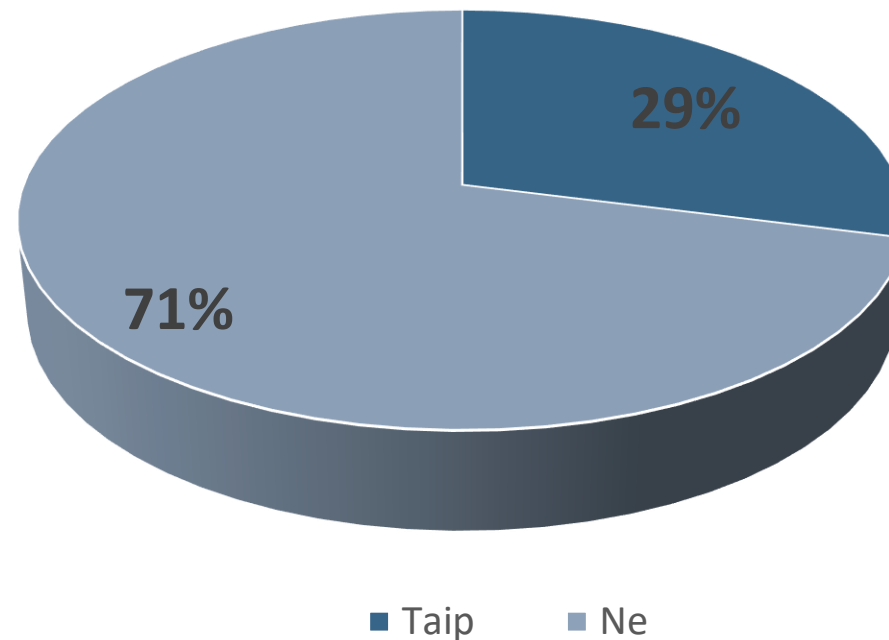
Ar lietuviai vairuoja
neblaivūs?

„Ar teko kada nors vairuoti automobilį apsvaigus nuo alkoholinių gėrimų?“ (n=4794)

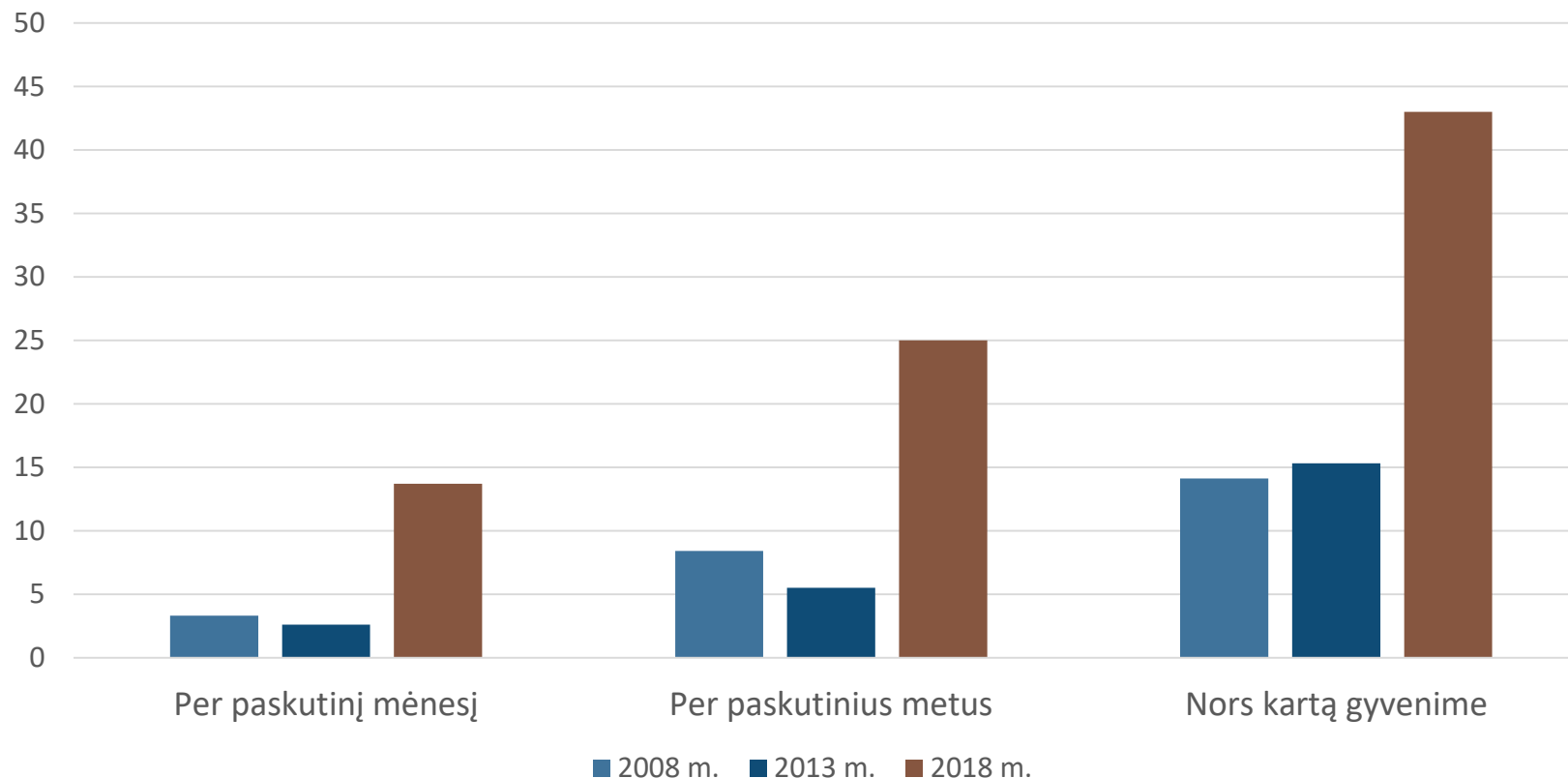
Šaltinis: Psichoaktyvių medžiagų vartojimo paplitimo bendrojoje populiacijoje nustatymo tyrimas

**„Ar teko vairuoti išgėrus alkoholio?“
Procentas nuo atsakiusių, kad vartoja alkoholį (n=480)**

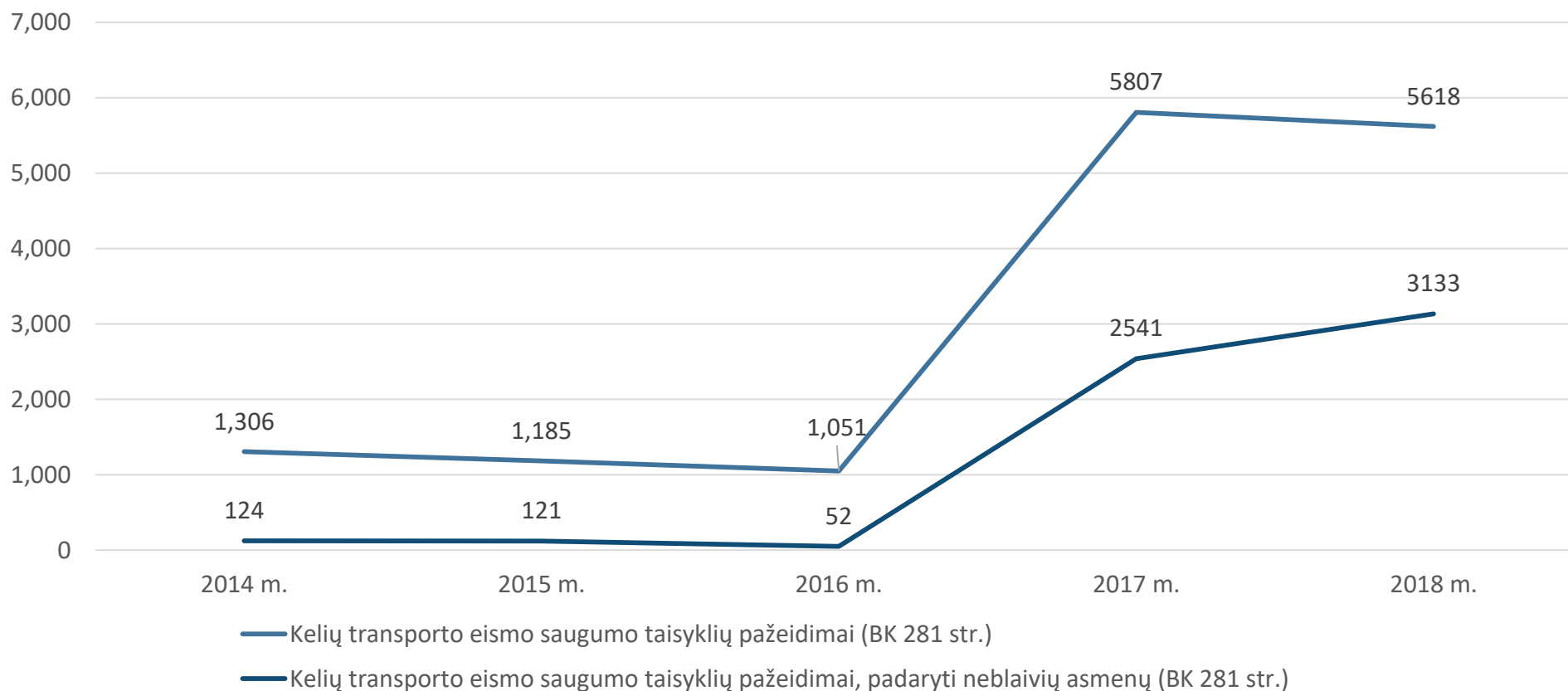
Šaltinis: Psichoaktyvių medžiagų vartojimo paplitimo tarp pasilinksminimo vietų lankytojų nustatymo tyrimas

Narkotikų vartojimo kartu su alkoholiu paplitimas tarp pasilinksminimo vietų lankytojų 2008 – 2018 m.

Šaltinis: Psichoaktyvių medžiagų vartojimo paplitimo bendrojoje populiacijoje nustatymo tyrimas

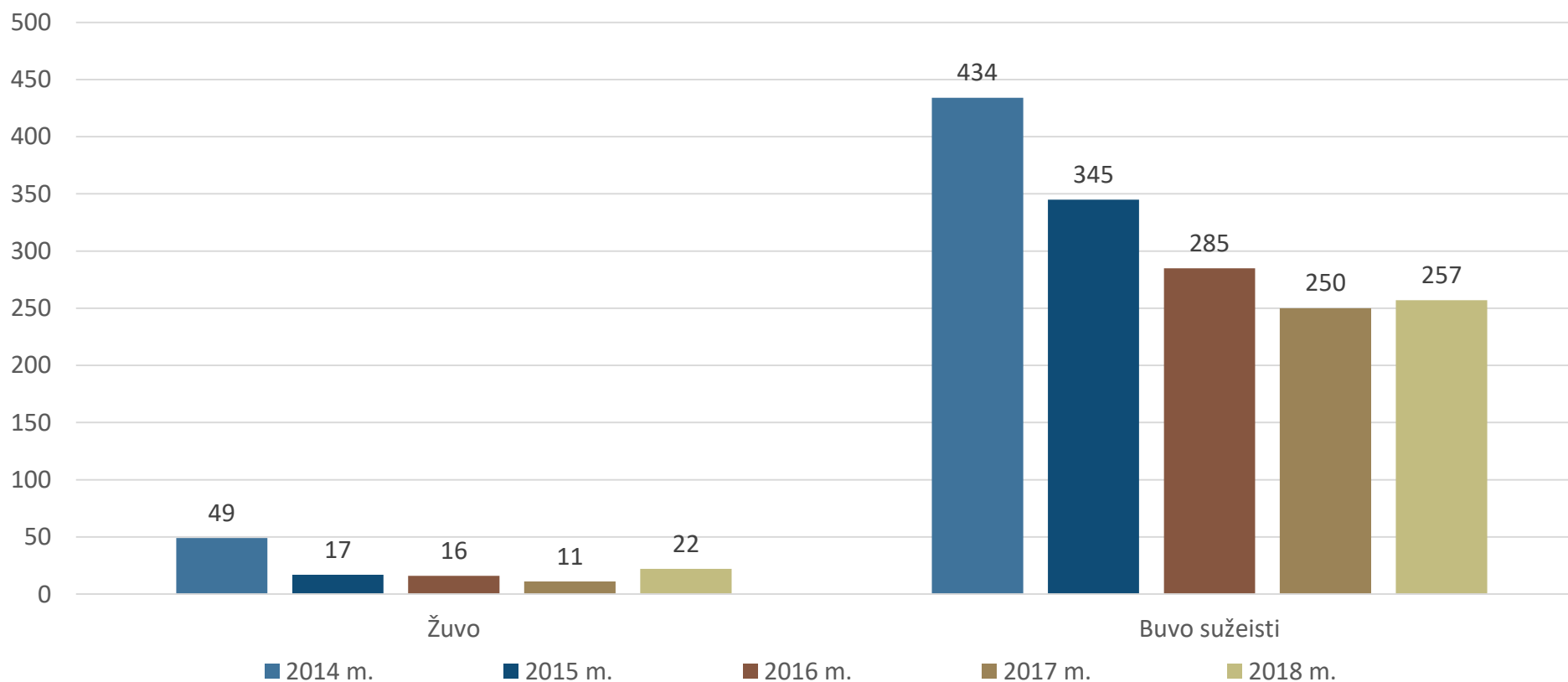
KELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGUMO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMŲ SKAIČIAUS DINAMIKA 2014–2018 M.

22

257

DĖL NEBLAIVIŲ VAIRUOTOJŲ KALTĖS ŽUVUSIŲ IR SUŽEISTŲ ASMENŲ SKAIČIAUS DINAMIKA 2014–2018 M.

ŠALTINIS: RYŠIŲ IR INFORMACIJOS DEPARTAMENTAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

Valstybės veiksmui?

Naujos alkoholio kontrolės priemonės nuo 2018 m.

Prekybos laikas

Mažmeninės prekybos vietose
leidžiama prekiauti:

I – VI nuo 10:00 iki 20:00 val.
VII nuo 10:00 iki 15:00 val.

Reklama

Visiškai uždrausta alkoholio
reklama

Pirkėjo amžius

Draudžiama parduoti alkoholinius
gėrimus asmenims, jaunesniems
kaip 20 m.

Prekyba degalinėse

Nuo 2016 m. sausio 1 d. draudžiama
prekiauti alkoholiniais gėrimais degalinėse

Nulis promilių

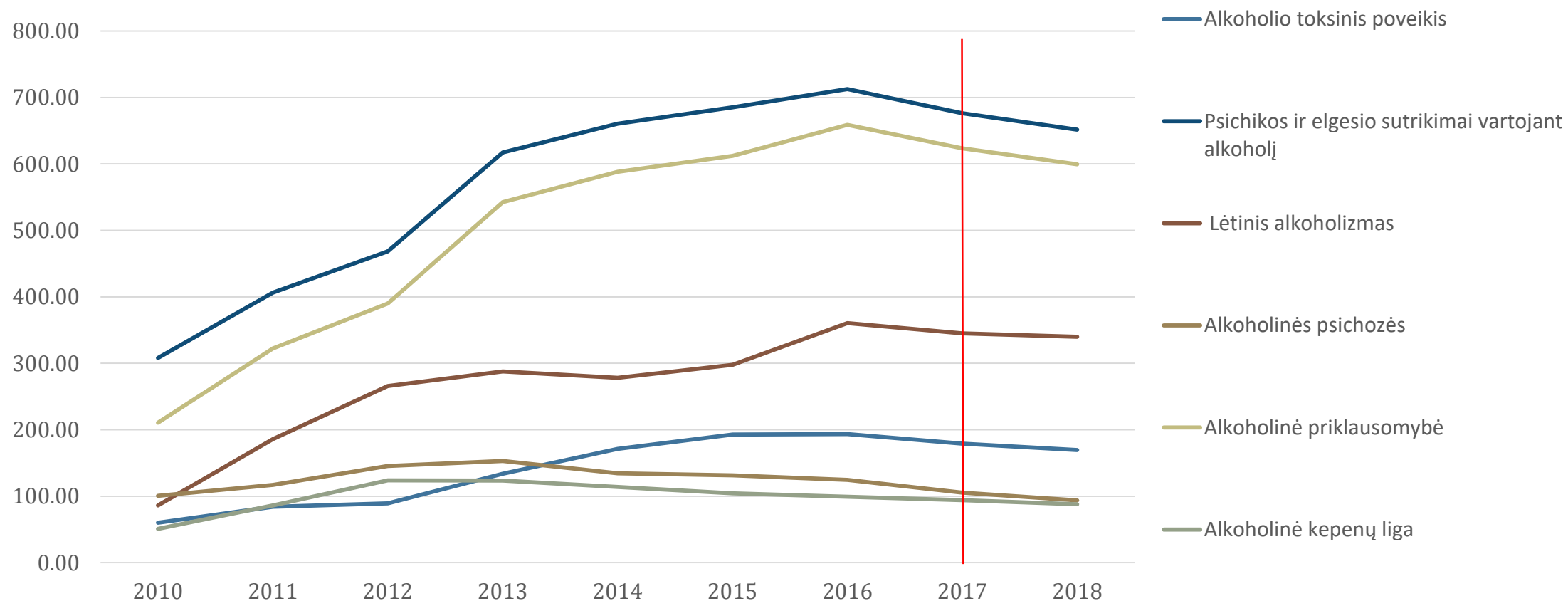
Nuo 2015 m. sausio 1 d. pradedančiųjų vairuotojų,
vairuotojų profesionalų ir motociklų vairuotojų kraujyje
leistinas alkoholio kiekis yra 0,0 promilių

Alkoholio pardavimų ir akcizų apimtys

Metai	Parduotas kiekis	Surikta akcizų, tūkst. Eur
Vynas ir tarpiniai alkoholio produktai		
2016	511 346 htl	32 577
2017	416 316 htl (-18,58%)	40 794 (+25,22%)
2018	347 553 htl (-16,52%)	42 722 (+4,73%)
Spirituoti gėrimai ir etilo alkoholis		
2016	126 129 hpa	162 739
2017	122 403 hpa (-2,95%)	184 968 (+13,66%)
2018	118 389 hpa (-3,28%)	195 067 (+5,46%)
Alus		
2016	2 497 656 htl	47903
2017	2 175 137 htl (-12,91%)	78 424 (+63,71%)
2018	2 001 901 htl (-7,96%)	85 823 (+9,43%)

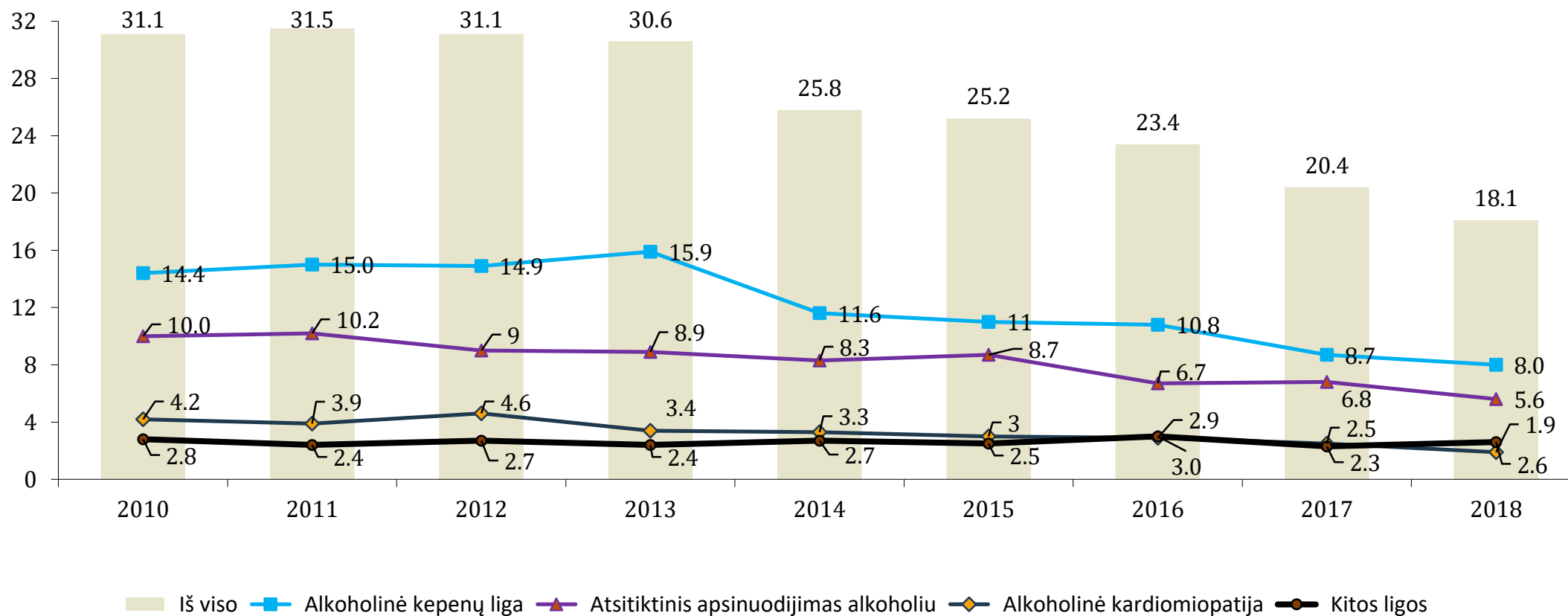
Rezultatai

Asmenų, kuriems bent vieną kartą užregistruota diagnozė, skaičius tenkantis 100 tūkst. gyventojų

Šaltinis: Higienos institutas

Mirusių asmenų skaičius dėl tiesiogiai su alkoholio vartojimu susijusių ligų, tenkantis 100 tūkst. gyventojų

Šaltinis: Higienos institutas

Neblaivių vairuotojų dalyvavimas programose

PRADEDANTIESIEMS VAIRUOTOJAMS, PAŽEIDUSIEMS KET

Papildomas vairuotojų mokymas.

Kai nustatomas daugiau kaip 0 promilių, bet ne daugiau kaip 0,4 promilės neblaivumas.

Mokymas baigtas, kai išlaikomas žinių patikrinimo testas.

TRANSPORTO PRIEMONIŲ VAIRUOTOJAMS, KURIE PADARĖ TEISĖS PAŽEIDIMĄ BŪDAMI NEBLAIVŪS ARBA APSVAIGĘ

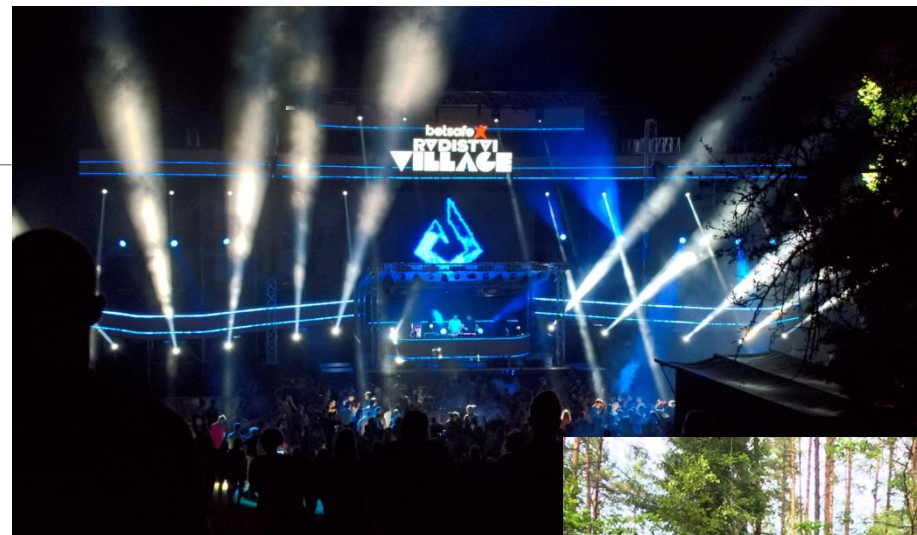
Privalomojo mokymo apie alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikį žmogaus sveikatai programa (4 val.)

Dalyvavo:
2017 m. – 2693 asm.
2018 m. – 1975 asm.

Teisė vairuoti grąžinama:
- tik pasibaigus teisės atėmimo laikui;
- po medicininės ir švietėjiškos atestacijos baigus papildomą vairuotojų mokymą;
- perlaikius vairavimo egzaminą
2018 m. – 1169 asm.

Kai nustatomas daugiau kaip 0,4 promilių, bet ne daugiau kaip 1,5 promilės neblaivumas.

Vieta – muzikos festivaliai

Prevencija (iniciatyva Be Safe Lab)

2017 m.:

- 3 muzikos festivaliai;
- blaivumą pasitikrino

1 260 lankytojų.

2018 m.:

- 4 muzikos festivaliai;
- blaivumą pasitikrino

2 350 lankytojų.

Vieta – naktiniai klubai ir barai

NAKTINIS GYVENIMAS IR **NARKOTIKAI**

Rekomendacijos pasilinksminimo vietų vadovams bei masinių renginių organizatoriams

Manoma, kad pavienės intervencijos, leidžiančios vairuotojams tik įsivertinti alkoholio koncentraciją kraujyje, daro prieštarinę poveikį, jeigu papildomai nesuteikiama svarbi informacija lankytojams.

Kas toliau?

Valstybinė narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programa

Programos vizija – ko norime pasiekti?

Sveikesnė ir saugesnė šalis, kurioje kiekvienam žmogui siekiama padėti išvengti ar sumažinti alkoholio, tabako ir narkotikų daromą žalą bei sudaromos galimybės rūpintis savo, šeimos ar bendruomenės narių **sveikata, socialine bei ekonomine gerove**.

Skirtingos tikslinės grupės ir jų poreikiai

Prevencija turi atliepti pažeidžiamų grupių poreikius (pritaikyti ar kurti priemones ir (ar) programas SUP mokiniams, priklausomų tėvų vaikams; prevencines priemones taikyti darbo, pasilinksminimo vietose; plėsti intervencijos paslaugų įvairovę psichoaktyviųjų medžiagų nereguliaraus vartojimo ar eksperimentavimo turintiems asmenims)

Neblaivūs ir apsvaigę vairuotojai

Programos kryptis: kurti ir taikyti prevencijos priemonės, atitinkančias naujausius iššūkius:

- priklausomybės nuo lošimų vystymąsi,
- naujų tabako gaminių vartojimą,
- kelių psichoaktyviųjų medžiagų maišymo pasekmes ir riziką,
- **vairavimo išgėrus ar apsvaigus prevenciją,**
- kitus aktualius aspektus.

**Prevenција
ir
intervencija**

**Kontrolės
priemonės**

**Bendradar-
biavimas**

**Saugios
aplinkos
kūrimas**

**Fizinė
aplinka**

**Socialinė
aplinka**